वरुणानी, मैत्रावरुणः, [1]वारि, [2]वर्णुः, [3]वृकः, [4]वर्गः, [5]वरण्डः, [6]वरणम्, वारणः, वरणा, [7]वरसानः, [8]वरूथः, [9]वर्वरः-वर्वरी, [10]वरत्रा, [11]वरुत्रम्, [12]वरूषः, [13]वृशः, सन्नन्तात् उप्रत्यये-विवरिषुः-विवरीषुः-वुवूर्षुः[A]।

(1627) "वृञ् आवरणे" (X-चुरादिः-1814. सक. सेट्. उभ.)

आधृषीयः। तेन णिज्विकल्पः।

'वृञ आवरणे वा णौ वारयेद् वरते वरेत्॥' (श्लो. 32) इति देवः।

वारकः-रिका, विवारयिषकः-षिका, वारकः-रिका, विवरिषकः-विवरीषकः-वुवूर्षकः-र्षिका, वेव्रीयकः-यिका;

वारयिता-त्री, विवारयिषिता-त्री, वरिता-वरीता-त्री, विवरिषिता-विवरीषिता-वुवूर्षिता-त्री, वेव्रीयिता-त्री;

---

1. णिजन्तात् औणादिके (द. उ. 1-53) इञ्प्रत्यये रूपम्। वार्यते तदिति **वारि** जलम्।
2. औणादिके (द. उ. 1-148) णुप्रत्यये रूपमेवम्। वृणोति व्रियते वा **वर्णुः**=नदविशेषः।
3. 'सृवृभूशुषि—' (द. उ. 3-19) इति कप्रत्ययो भवति किच्च। **वृकः**—श्वापदः, क्षुद्रश्च।
4. औणादिकः (द. उ. 3-62) गन्प्रत्ययः। **वर्गः**=संघातः।
5. औणादिके (द. उ. 5-9) अण्डन्प्रत्यये रूपमेवम्। वृणोति व्रियते वा **वरण्डः**=काष्ठादिसंघातः।
6. 'युयुरुवृञो युच्' (द. उ. 5-20) इति युच्प्रत्ययः। **वरणम्**=कन्याप्रदानम्। ल्युटि सिद्धमपीदं पदं संज्ञार्थमुणादिष्वपि निष्पादितमिति ज्ञेयम्। 'रूढिशब्दप्रकाराः ताच्छीलिकाः' (भाष्यम् 3-2-56) इत्यत्र स्पष्टमिदम्।
7. औणादिके (द. उ. 5-29) असानच्प्रत्यये रूपमेवम्। **वरसानः**=मनोरथः।
8. औणादिकः (द. उ. 6-31) ऊथन्प्रत्ययः। **वरूथः**=रथगुप्तिः।
9. 'कृगृशृवृञ्चतिभ्यः ष्वरच्' (द. उ. 8-47) इति ष्वरच्प्रत्यये रूपमेवम्। **वर्वरः**=कामः। स्त्रियां तु ङीषि **वर्वरी**=नदी।
10. '**वृञ**श्चित्' (द. उ. 8-58) इति अत्रन्प्रत्ययो भवति। **वरत्रा**=चर्मरज्जुः।
11. औणादिके (द. उ. 8. 93) उत्रप्रत्यये रूपमेवम्। **वरुत्रम्**=अभिप्रेतम्।
12. औणादिके (द. उ. 9-19) ऊषन्प्रत्यये रूपमेवम्। **वरूषः**=भोजनम्।
13. औणादिके (द. उ. 10-15) शक्प्रत्यये रूपमेवम्। **वृशः**=आर्द्रकम्।

A. '**संवुवूर्षुः** स्वमाकूतमाज्ञां **विवरिषुर्**द्रुतम्'। भ. का. 9-26.